

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-167 d.d. 17 april 2014

(prof.mr. E.H. Hondius, voorzitter, mr. W.F.C. Baars en mr. E.M. Dil-Stork, leden, terwijl mr. F. Faes als secretaris)

Samenvatting

Klacht tegen de bank. Consumenten hebben in 2008 via een tussenpersoon een aflossingsvrije hypothecaire geldlening bij de bank afgesloten. Consumenten stellen dat de bank hen onvoldoende heeft geïnformeerd over de risico's en de betaalbaarheid van de geldlening in de toekomst. Ook stellen Consumenten dat er sprake is van overkreditering. De Commissie oordeelt dat de bank haar zorgplicht niet heeft geschonden. Van overkreditering is eveneens geen sprake. De vordering van Consumenten wordt afgewezen.

Consumenten,

tegen

de naamloze vennootschap ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consumenten, ontvangen op 18 februari 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consumenten;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkost van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden. Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 maart 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 3.1. Na advies en bemiddeling van een door Consumenten ingeschakelde tussenpersoon heeft Aangeslotene in 2008 een hypothecaire geldlening voor een bedrag van

€ 590.500,- aan Consumenten verstrekt. Het betreft een aflossingsvrije geldlening met een looptijd van 30 jaar met een rentevastperiode van 10 jaar tegen een rente van 4,7%. Als zekerheid voor de terugbetaling van de hypothecaire geldlening heeft Aangeslotene een hypotheekrecht verkregen op de woning van Consumenten.

- 3.2. Op pagina 5 van de offerte van Aangeslotene van 28 maart 2008 staat voor zover relevant het volgende vermeld:

Bij de aanbieding van deze financiering is sprake van overschrijding van de verstrekingsnormen zoals vastgelegd in de Gedragscode Hypothecaire Financieringen. De adviseur heeft u geattendeerd op het feit dat de lasten die verbonden zijn aan deze financiering hoger zijn dan op basis van deze normen mogelijk is. De adviseur heeft u gewezen op de risico's die daaraan zijn verbonden. U verklaart jegens de bank dat u deze risico's begrijpt en aanvaardbaar acht.

- 3.3. Aangeslotene heeft de financieringsaanvraag van Consumenten getoetst aan de ten tijde van de aanvraag geldende Gedragscode Hypothecaire Financieringen 2008 (hierna: GHF). Aangeslotene is bij het verstrekken van de geldlening uitgegaan van een executiewaarde van de woning van € 630.000,-, een bruto jaarinkomen van € 74.256,- en een Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting)-woonquote van 37,4%. De geldlening is verstrekt met toepassing van een 'werkelijke lasten toets' en niet op basis van de annuïtaire toets.

- 3.4. In een op verzoek van Consumenten op 30 november 2009 door de tussenpersoon verstrekt "Totaaloverzicht hypotheeklasten" staat vermeld dat de netto maandlasten van Consumenten in jaar I van de geldlening € 1.265,- per maand bedragen en dat deze in jaren 29 en 30 van de geldlening stijgen naar € 2.112,- netto per maand.

4. De vordering en grondslagen

- 4.1. Consumenten vorderen dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot het vinden van een oplossing voor de in de toekomst te verwachten onbetaalbaarheid van de geldlening.

- 4.2. Aan deze vordering leggen Consumenten ten grondslag dat Aangeslotene de op haar rustende zorgplicht heeft geschonden en dat Aangeslotene een buitensporig hoge geldlening aan Consumenten heeft verstrekt (overkreditering). In dit kader voeren Consumenten aan dat Aangeslotene heeft nagelaten om bij het verstrekken van de geldlening rekening te houden met de betaalbaarheid van de geldlening in de toekomst en de pensionering van Consumenten. Ook heeft Aangeslotene Consumenten onvoldoende gewaarschuwd voor de aan de geldlening verbonden risico's. De geldlening zal in jaar 29 en 30 niet meer betaalbaar zijn voor Consumenten.

- 4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

- 5.1. Vaststaat dat Consumenten via een door hen ingeschakelde tussenpersoon een aflossingsvrije hypothecaire geldlening bij Aangeslotene hebben afgesloten. Aangeslotene heeft op basis van de door de tussenpersoon aangeleverde gegevens de hypotheekofferte opgesteld.

- 5.2. Consumenten stellen zich op het standpunt dat Aangeslotene hen had dienen te adviseren c.q. waarschuwen ten aanzien van de aan de geldlening verbonden risico's. De Commissie overweegt als volgt. Het wezenlijke kenmerk van een advies is dat sprake is van een aanbeveling met betrekking tot een specifiek financieel product, gericht aan een bepaalde consument. Hoewel de exacte inhoud van de destijds gevoerde adviesgesprekken niet gereconstrueerd kan worden, staat niet ter discussie dat het (hypotheek)advies door de tussenpersoon van Consumenten is verstrekt. De tussenpersoon heeft in dit kader de rol van bemiddelaar, tevens adviseur, vervuld. Na bemiddeling heeft Aangeslotene vervolgens als hypotheccair financier een voorstel aan Consumenten gedaan, dat zij als wederpartij hebben aanvaard. Omdat Aangeslotene, zoals ook door haar betoogd, slechts aanbieder is geweest in deze, kan haar naar het oordeel van de Commissie geen verwijt worden gemaakt dat zij in de gegeven omstandigheden geen (additioneel) advies/waarschuwing heeft verstrekt aan Consumenten.
- 5.3. Voorts is de Commissie van oordeel dat de door Aangeslotene uitgebrachte hypotheekofferte, waarover Consument ter zitting heeft verklaard deze te hebben ondertekend, voldoende duidelijk en begrijpelijk is. Bovendien heeft Aangeslotene in de offerte uitdrukkelijk vermeld dat bij de aanbieding van deze financiering sprake is van een overschrijding van de verstrekkingnormen zoals vastgelegd in de GHF. De Commissie is van oordeel dat van Consumenten had mogen worden verwacht dat zij deze offerte hadden bestudeerd alvorens deze te ondertekenen. Voor het geval deze voor hen niet duidelijk was, hadden zij daarover opheldering dienen te vragen, hetzij bij Aangeslotene hetzij bij hun tussenpersoon.
- 5.4. Voorts dient de Commissie te beoordelen of er sprake is van overkreditering. Hierbij moet worden uitgegaan van de feiten, de wet- en regelgeving en inzichten van 2008, toen de geldlening aan Consumenten werd verstrekt.
- 5.5. Aangezien het Consumenten zijn die zich beroepen op het feit dat Aangeslotene zich schuldig heeft gemaakt aan overkreditering, rust op hen ook de last om die stelling te onderbouwen en zo nodig te bewijzen. Consumenten hebben geen financiële onderbouwing gegeven voor hun stelling dat er sprake is van overkreditering.
- 5.6. Aangeslotene heeft het standpunt van Consumenten dat er ten tijde van het sluiten van de overeenkomst sprake was van overkreditering, aan de hand van een eigen financiële berekening, gemotiveerd betwist. Aangeslotene heeft gesteld dat die berekening is gebaseerd op haar acceptatierichtlijnen zoals die destijds golden en de GHF.
- 5.7. Vaststaat dat Aangeslotene volgens de toen vigerende (interne) normen de aanvraag van Consumenten heeft beoordeeld en onder haar voorwaarden en op grond van door haar gevraagde zekerheden uiteindelijk de geldlening heeft verstrekt. De Commissie heeft geen reden te twijfelen aan de juistheid van die berekening, die immers gebaseerd is op de door de tussenpersoon verstrekte gegevens. De Commissie is van oordeel dat niet is komen vast te staan dat de door Consumenten verzochte geldlening niet door Aangeslotene verstrekt had mogen worden.

- 5.8. Gelet op het voorgaande concludeert de Commissie dat Aangeslotene niet een tekortschieten in zorgplicht en/of overkreditering valt te verwijten en dat de vordering van Consumenten dient te worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.
- 5.9. Ten overvloede merkt de Commissie op dat Consumenten hun toekomstige lasten zelf zouden kunnen verlagen door periodiek aflossingen op het door hen geleende bedrag te doen.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consumenten wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.